

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2018/2010,**17. detsember 2018,**

millega toetatakse väike- ja kergrelvade ning laskemoona ebaseadusliku leviku ja ebaseadusliku kaubanduse ning nende mõju vastu võitlemist Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“), milles on esitatud liidu tegevuse suunised väike- ja kergrelvade valdkonnas.
- (2) ELi väike- ja kergrelvade strateegias märgitakse, et liit soovib saavutada sünergia asjaomaste Põhja- ja Lõuna-Ameerika riikidega ning piirkondlike organisatsioonidega, et vähendada väike- ja kergrelvade ebaseaduslikku levikut ja kaubandust eesmärgiga vähendada relvavägivalla ja kuritegevust.
- (3) Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond on määratud kindlaks kui piirkonnad, mida väike- ja kergrelvade levik ja liigne hankimine tõsiselt mõjutab.
- (4) 20. juulil 2001 vastu võetud väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava (edaspidi „ÜRO tegevuskava“) kuuendal iga kahe aasta tagant toimuval riikide kohtumisel 2016. aastal kinnitasid kõik ÜRO liikmesriigid taas oma kohustust hoida ära väike- ja kergrelvade ebaseaduslikku kaubandust. Riigid tervitasid edusamme, mida on tehtud allpiirkondliku ja piirkondliku koostöö tugevdamisel, ning kohustusi asjakohasel juhul looma sellised koostöö-, kooskõlastamis- ja teabevahetuse mehhanismid või neid tugevdama, sealhulgas vahetama parimaid tavasid, et toetada ÜRO tegevuskava rakendamist.
- (5) Ameerika Riikide Organisatsioon (ARO) toimib üleameerikalise tulirelvade, laskemoona, lõhkeainete ja muu seonduva materjali ebaseadusliku tootmise ja ebaseadusliku kaubanduse vastase võitluse konventsiooni (CIFTA) sekretariaadina ning koordineerib ja rakendab piirkondlikke algatusi, mille eesmärk on võidelda Ameerikas ebaseaduslike väike- ja kergrelvade vastu.
- (6) Liit soovib rahastada projekti, millega soovitakse vähendada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku leviku ja ebaseadusliku kaubanduse ohtu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Pidades silmas ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“) rakendamist ning rahu ja julgeoleku edendamist, on liidu toetataval ARO projektil, millega soovitakse vähendada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku leviku ja ebaseadusliku kaubanduse ohtu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, järgmised konkreetsed eesmärgid:

- tugevdada riikide sõjaliste ja muude institutsiooniliste varude füüsilist julgeolekut ja haldussüsteeme rajatistes tõhusamate turvameetmete tagamise ja varude kontrolli abil;
- suurendada riikide suutlikkust hävitada konfiskeeritud, liigsed või ohtlikud väike- ja kergrelvad ning laskemoon;
- suurendada riikide suutlikkust väike- ja kergrelvade märgistamise ning päritolu kindlakstegemise alal ning innustada piirkondlikku koostööd konfiskeeritud relvade ja laskemoona päritolu kindlakstegemise alal;
- parandada väike- ja kergrelvade üleandmise mehhanisme riiklike õigusaktide, piirikontrolli ja piirkondliku koostöö abil ning

- edendada sotsiaalselt vastutustundlikku käitumist valitud kogukondades, seades eesmärgiks rühmad, keda relvavägivald tõsiselt mõjutab, sealhulgas korraldades tagastamiskampaaniaid või kasutades muid strateegiaid, mille eesmärk on vähendada kohalikul tasandil vägivallakuritegusid.

Liit rahastab nimetatud projekti, mille üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud projekti rakendab tehniliselt ARO.
3. ARO täidab oma ülesandeid kõrge esindaja kontrolli all. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja AROga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artiklis 1 osutatud liidu rahastatava projekti rakendamiseks on 3 000 000 eurot. Programmi rahastab täielikult liit, mitterahalise osalusega toetavad Hispaania välisministeerium ja abisaaja.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.
3. Lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohast haldamist kontrollib komisjon. Sellel eesmärgil sõlmib komisjon AROga asjakohase lepingu. Lepingus sätestatakse, et ARO tagab liidu toetuse nähtavuse, mis vastab selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esile kerkivatest probleemidest ning kokkuleppe sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule aru käesoleva otsuse rakendamisest ARO koostatavate korrapäraste kvartaliaruannete alusel. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.
2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest või kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast, kui selleks ajaks ei ole nimetatud lepingut sõlmitud.

Brüssel, 17. detsember 2018

Nõukogu nimel
eesistuja
E. KÖSTINGER

LISA

PROJEKT, MIS KÄSITLEB VÄIKE- JA KERGRELVADE NING LASKEMOONA EBASEADUSLIKU LEVIKU JA EBASEADUSLIKU KAUBANDUSE NING NENDE MÕJU VASTU VÕITLEMIST LADINA-AMEERIKA JA KARIIBI PIIRKONNAS EBASEADUSLIKE TULIRELVADE, VÄIKE- JA KERGRELVADE NING NENDE LASKEMOONA VASTASE VÕITLUSE ELI STRATEEGIA „RELVADE TURVALISUSE TAGAMINE, KODANIKE KAITSMINE“ RAAMES

„Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ raames

1. Sissejuhatus ja eesmärgid

1.1 Sissejuhatus

Ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ning laskemoona levik on üks peamisi tegureid, mis põhjustab vägivalda ja ebastabiilsuse kõrget taset mitmes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigis. Peaaegu pooled kõigist tapmisohvritest on vanuses 15–29 aastat ning tulirelvade kasutamine on piirkonnas eriti levinud, kusjuures kaks kolmandikku (66 %) tapmistest pannakse toime relva abil. Small Arms Survey poolt publikatsiooni „Global Burden of Armed Violence, 2015“ jaoks koostatud statistika näitab lisaks, et aastatel 2010–2015 olid kümme kõige kõrgema väike- ja kergrelvadega seotud surmajuhtumite määraga riiki kõik Ameerika riigid, kus igatüüpi ulatus tulirelvadega toime pandud tapmistest määr rohkem kui 20 inimeseni 100 000 elaniku kohta.

Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide valitsused on väljendanud oma vastuseisu relvade ebaseaduslikule tootmisele ja ebaseaduslikule kaubandusele, toetades mitut rahvusvahelist dokumenti, sealhulgas üleameerikalist tulirelvade, laskemoona, lõhkeainete ja muu seonduva materjali ebaseadusliku tootmise ja ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemise konventsiooni (CIFTA), väike- ja kergrelvade ÜRO tegevuskava ning rahvusvahelist päritolu kindlakstegemist võimaldavat vahendit. Siiski on sõjaväel ja muudel julgeolekujõududel endiselt suured väike- ja kergrelvade ning laskemoona varud, mis on sageli halvasti turvatud või mille suhtes kohaldatakse liiga leebet aruandekohustust. Igal aastal konfiskeerivad julgeolekujõud piirkonnas tuhandeid ebaseaduslikke väike- ja kergrelvi ning mitu tonni laskemoona. Osa konfiskeeritud materjali puhul on tehtud kindlaks, et need pärinevad nii piirkonna sees kui ka sellest väljaspool asuvatest sõjaväevarudest, kuna hästi rahastatud kuritegelike ettevõtete, sealhulgas ebaseadusliku uimastikaubandusega tegelevate organisatsioonide, riikidevaheliste jõukude ning rahvusvahelise ebaseadusliku relvakaubandusega tegelejate aktiivsus käib riikide kontrollisutlikkuse jaoks üle jõu.

On tõestatud, et relvavägivalda ohtu ei suurenda mitte üksnes väikerelvade levik, vaid ka tulirelvade kättesaadavus elanikele. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) 2014. aasta ülemaailmne vägivalda seisu käsitlev aruanne („Global Status Report on Violence“) näitab osalevates riikides läbi viidud läbilõikeuuringute tulemusena, et relvade kättesaadavus on tapmistest puhul riskifaktor. Aruandes märgitakse samuti, et tulirelvad on Ameerikas üldiselt laialt levinud ning peamine relvaliik, mida vägivaldsetes kokkupõrgetes kasutatakse. Aruandes leiti samuti, et hõlbus juurdepääs tulirelvadele ja muudele relvadele ning ülemäärane alkoholi tarbimine on samuti tugevalt seotud paljude vägivallaliikidega.

Kaalumist vajab ka asjaolu, et relvade kättesaadavus mõjutab mehi ja naisi erinevalt. Relvade laialdane kättesaadavus suurendab seda liiki relvi kasutades tehtavate ähvarduste hulka, samuti koduvägivallaga seotud surmajuhtumite määra perede puhul, kus naisi väärkoheldakse. ÜRO desarmeerimisbüroo kohaselt on ebaproportsionaalselt suur protsent väikerelvade omanikest ja kasutajatest mehed, seda nii konfliktiolukorras kui ka muudes olukordades. Enamiku meeste poolt naiste vastu suunatud vägivalda juhtumite puhul kasutatakse relva hirmutamise eesmärgil või surmava relvana. Relva kasutamise korral tekitati koduvägivalda ohvritele vähema tõenäosusega nähtavaid vigastusi. Samal ajal oli suurem tõenäosus, et neid hirmutati. Relvi kasutatakse peamiselt partneri ähvardamiseks (69,1 %) ning selliste relvade kasutamisel on näiteks vähem tõenäoline, et vägivalda toimepanijad annavad ohvrile rusika- või jalalööke.

Mis tahes relvaliigi kasutamine on seotud väga mitmesuguse vägivaldse käitumisega, mille tagajärjed ohvrite jaoks ulatuvad kaugemale füüsilistest vigastustest. Ähvardused ja hirmutamine põhjustavad psühholoogilist mõju ja traumasid ning paljud ohvrid jätkavad sellisest vägivallast ametivõimudele teatamata, kartes kättemaksu. Spetsialistid, näiteks tervishoiutöötajad, sotsiaaltöötajad ja avaliku julgeoleku töötajad, vajavad koolitust, et suuta reageerida vägivaldsetele olukordadele, kus kasutatakse väike- ja kergrelvi.

Kogukonna osalus ja kogukonna tugivõrgustiku loomine võib paremini aidata relvakuritegude ohvreid ning aidata hoida ära vägivaldset käitumist, mis võib eelkõige viia tahtliku tapmiseni. Aktiivne kogukond aitab suurendada usaldust, läbipaistvust, suhtlust ja pühendumust oma jõupingutustes.

Alates 2009. aastast on ARO peasekretariaadi avaliku julgeoleku osakond toetanud ARO liikmesriikide tehtavaid jõupingutusi, et kontrollida ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ning laskemoona voogu ja hallata institutsioonilisi varusid relvade ja laskemoona kontrollimise abiprogrammi (PACAM) kaudu. PACAMi raames on rakendanud projekte koostöös enamiku 34 aktiivse ARO liikmesriigiga CIFTA sätete alusel. Selle tegevuse tulemusena on märgistatud üle 290 000 tulirelva ning hävitatud veel 60 000 relva ja üle 1 700 tonni laskemoona kogu piirkonnas.

Kuigi väike- ja kergrelvade märgistamise, füüsilise julgeoleku ja varude haldamise osas on saavutatud märkimisväärsed tulemused, püsivad olulised ebaühtlused riikide suutlikkuse osas, eelkõige Kesk-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide puhul. Varude haldamise protokollide süstemaatiline rakendamine on jätkuvalt puudulik peaaegu kõigis piirkonna riikides ning on suurenenud nõudlus tehnilise abi, nõu ja koostöö järele, kuna varasemate PACAMi tegevuste elluviimine oli edukas ning suurenenud on riiklike asutuste usaldus ARO rolli vastu kõnealuses valdkonnas.

Nii eelnevate PACAMi projektide rakendamise kui ka hiljutiste CIFTA kohtumiste ajal palus mitu ARO liikmesriiki tehnilist abi valdkondades, millele kavandatud projekt peaks keskenduma. Füüsilise julgeoleku ja varude haldamise suutlikkuse suurendamiseks toetust taotlevate riikide hulgas on Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaica, Dominikaani Vabariik ja Dominica. Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica ja Panama on palunud toetust liigsete, vananenud või konfiskeeritud väike- ja kergrelvade ning laskemoona hävitamiseks. Samal ajal on olnud suur nõudlus väike- ja kergrelvade märgistamise ja päritolu kindlakstegemise alase koolituse ja abi järele. Abi on taotlenud Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Panama, Bahama, Barbados, Jamaica, Dominikaani Vabariik, Trinidad ja Tobago, Guyana, Suriname, Uruguay ja Paraguay.

Käesolev projekt sisaldab samuti ennetavat komponenti, mis koosneb valdkonnaülestest ja kogukonnale keskendunud koostöömeetmetest, mille eesmärk on vähendada vägivallaga seotud riskitegureid ning mille otsesed kasusaajad on eelpool mainitud spetsialistid ja kogukond ning mis on kaudselt suunatud vägivalla toimepanijatele ja ohvritele.

Ennetavat komponenti rakendatakse ühes valitud kogukonnas kolmes väljavalitud riigis. Neid meetmeid võib olla vaja kohandada, et täita konkreetse elanikkonna vajadused, samuti võttes arvesse kogukonna kaasamise meetodeid ning eri kogukondades koostööalaste relvavägivalla ennetamise algatuste elluviimisega seoses kindlaks määratud eri väljakutseid ja võimalusi. Kuigi nende jõupingutuste sihtriigid ei ole konkreetselt kindlaks määratud, on tõenäolised kandidaadid projektist toetuse saamiseks Guatemala, El Salvador, Honduras ja Jamaica, kuna nendes riikides on vägivallakuritegude ja sellega seonduva tulirelvade kasutamise määr väga kõrge.

1.2 Eesmärgid

Käesoleva kolmeaastase projekti kaudu soovib avaliku julgeoleku osakond tugevdada ARO liikmesriikide valitsuste suutlikkust kontrollida ja vähendada väike- ja kergrelvade ning tavalaskemoona ebaseaduslikku levikut ja ebaseaduslikku kaubandust piirkonnas ning tugevdada valitud kogukondade suutlikkust hoida ära vägivallakuritegusid. Tehniline abi ja koostöö projekti üldist eesmärki toetavate liikmesriikidega põhineb järgmistel eesmärkidel:

- tugevdada riikide sõjaliste ja muude institutsiooniliste varude füüsilist julgeolekut ja haldussüsteeme rajatistes tõhusamate turvameetmete tagamise ja varude kontrolli abil;
- suurendada riikide suutlikkust hävitada konfiskeeritud, liigsed või ohtlikud väike- ja kergrelvad ning laskemoon;
- suurendada riikide suutlikkust väike- ja kergrelvade märgistamise ning päritolu kindlakstegemise alal ning innustada piirkondlikku koostööd konfiskeeritud relvade ja laskemoona päritolu kindlakstegemise alal;
- parandada väike- ja kergrelvade üleandmise mehhanisme riiklike õigusaktide, piirikontrolli ja piirkondliku koostöö abil ning
- edendada sotsiaalselt vastutustundlikku käitumist valitud kogukondades, seades eesmärgiks rühmad, keda relvavägivald tõsiselt mõjutab, sealhulgas korraldades tagastamiskampaaniaid või kasutades muid strateegiaid, mille eesmärk on vähendada kohalikul tasandil vägivallakuritegusid.

2. Rakendusasutuse valik ja koordineerimine teiste asjakohaste rahastamisalgatustega

2.1 Rakendusasutus – Ameerika Riikide Organisatsioon (ARO)

ARO mängib piirkondlikus raamistikus väga tähtsat rolli, et hoida ära väike- ja kergrelvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseaduslikku levikut Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas. 1997. aastal võeti selles piirkonnas

esimesena maailmas vastu piirkondlik vahend kõnealuste relvade kontrollimiseks ning allkirjastati üleameerikaline tulirelvade, laskemoona, lõhkeainete ja muu seonduva materjali ebaseadusliku tootmise ja ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemise konventsioon (CIFTA). Osutades CIFTA-le tehnilise sekretariaadi teenust, on ARO-l ainulaadne positsioon, et koordineerida kogu läänepoolkeral jõupingutusi, millega püütakse tõkestada ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ning laskemoona kontrollimatut levikut, mis on vajalik samm kodanike julgeoleku suurendamiseks ja relvavägivalla vähendamiseks. Selles rollis on ARO peasekretariaadi avaliku julgeoleku osakond rakendanud projekte ja programme ARO liikmesriikide toetamiseks nende kohustuste täitmisel, et tagada riiklike tulirelvavarude julgeolek, rakendada seadusandlikke meetmeid, et kehtestada tulirelvade ebaseaduslik tootmine ja ebaseaduslik kaubandus riigisisese õiguse alusel kuriteona, nõuda tulirelvade märgistamist ning vahetada teiste CIFTA-le allkirjutanutega teavet päritolu kindlakstegemist puudutava info ja ebaseadusliku kaubanduse muustrite kohta. Alates 2007. aastast on ARO projektidega, mida toetavad rahvusvahelised rahastajad, pakutud koolitust, tehnilist abi ja seadmeid 29 riigile piirkonnas, mille tulemusena on märgistatud ligi 300 000 tulirelva, hävitatud veel 65 000 liigset või konfiskeeritud relva ning kõrvaldatud üle 1 700 tonni liigset, vananenud või ohtlikku laskemoona. Ühelgi teisel piirkondlikul või allpiirkondlikul, kogu Ameerikat hõlmaval organisatsioonil ei ole sellist poliitilist mõju, tehnilisi eksperditeadmisi ega geograafilist ulatust, mis võimaldaks toetada ja abistada kõiki 35 Ameerika riiki.

(Kuuba on ainus ARO mitteaktiivne liikmesriik ning tema tulevane staatus sõltub dialoogiprotsessist, mida on võimalik alustada Kuuba valitsuse taotluse korral ning kooskõlas ARO tavade, eesmärkide ja põhimõtetega).

Lisaks sellele on ARO liikmesriigid usaldanud ARO avaliku julgeoleku osakonnale ülesande koostada tapmiste ennetamise ja vähendamise alane kogu poolkera hõlmav tegevuskava. Tegevuskava üks eesmärke on vähendada relvade kättesaadavust ja nendele juurdepääsu. Kaks avaliku julgeoleku osakonna vahendit tegevuskava rakendamiseks on üleameerikaline programm ning võrgustik vägivalla ja kuritegevuse ennetamiseks. Käesoleva projekti ennetavat komponenti rakendatakse kooskõlas programmi ja võrgustiku suunistega ning propageerides noorte juhtrolli, võttes arvesse ennetamise kolme tasandit, tuginedes teaduslikele tõenditele, sektoritevahelisele koordineerimisele ja sotsiaalsele osalusele kogukondade võimestamise kaudu, innustades rahvusvahelist koostööd, edendades rahu kultuuri ning võttes arvesse soolise võrdsuslikkuse ja inimõiguste küsimusi.

2.2 Koordineerimine teiste asjakohaste rahastamisalgatustega

Üldise tavana koordineerib ARO avaliku julgeoleku osakond oma tegevust teiste asutuste ja organisatsioonidega, kes saavad rahalisi vahendeid nii samadelt kui ka erinevatelt rahastajariikide valitsustelt ja rahvusvahelistelt rahastajaorganitelt. Organisatsioonide puhul, kes saavad toetust liidult käesoleva projekti raames kavandatud tegevustega seotud tööks, on projekti osas vahetult asjakohane ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC) ülemaailmne tulirelvade programm. Selle koordineerimise kontaktpunktiks saab nii UNODC piirkondlik büroo Mehhikos kui ka nendes riikides asuvad bürood, kus konkreetseid projektiga seotud tegevusi ellu viiakse. Võttes arvesse UNODC käimasolevat tööd kõnealuses valdkonnas, viiakse projekti tegevused kooskõlla ülemaailmse tulirelvade programmi sammastega.

Mis puudutab õigusaktide koostamist ja poliitika kujundamist, siis jätkab ARO avaliku julgeoleku osakond kõnealuses valdkonnas tööd CIFTA raames, korraldades iga-aastaseid nõuandekomitee kohtumisi ning kasutades konkreetseid tööühmi, kes on osalisriikide jaoks välja töötanud tüüpõigusaktid ja jätkavad nende täiustamist. Käesoleva ettepaneku eesmärk nr 4 on parandada väike- ja kergrelvade üleandmise mehhanisme riiklike õigusaktide, piirikontrolli ja piirkondliku koostöö abil, pannes rõhku õiguslikele mehhanismidele. Tegevused hõlmavad piirkondlikku seminari, mille eesmärk on töötada välja mehhanismid seaduslike piiriüleste üleandmistele ja nende jälgimise jaoks, virtuaalse koordineerimisvõrgustiku väljatöötamist teabevahetuseks seaduslike üleandmistele ja ebaseadusliku kaubanduse kohta ning õigusabi konkreetsetele riikidele. UNODC juba välja töötatud seadusandlikud vahendid on olulised ARO projekti töö suunamisel selles valdkonnas; nende piirkondlike raamistike väljatöötamise protsessis palutakse UNODC-lt nõu ja kogemusi, sealhulgas kutsutakse UNODC esindajaid osalema seminaridel ning esitama virtuaalse koordineerimisvõrgustikuga tehtava töö käigus märkuseid.

Ennetus- ja julgeolekumeetmete osas suhtleb ARO avaliku julgeoleku osakond UNODC-ga, et korraldada arutelusid, mille käigus vahetatakse teavet tulirelvade märgistamise ja nende päritolu kindlakstegemise alaste projektide ja kogemuste kohta. Kuna see aspekt on olnud eelnevate ARO projektide puhul oluline, võidakse kogemuste vahetamist projekti algusetapis CIFTA nõuandekomitee kohtumiste kontekstis hõlbustada UNODC töötajate osalemisega nendel kohtumistel.

Andmete kogumine ja analüüs, mis on veel üks ülemaailmse tulirelvade programmi sambaid, annab ARO-le olulise võimaluse jagada UNODC-ga projekti tegevuste käigus kogutud teavet. Sellega seoses kavatseb ARO avaliku julgeoleku osakond suhelda UNODC peakontoriga Viinis ja selle kontaktbürooga New Yorgis, samuti selle piirkondliku bürooga Mehhikos, et kooskõlastada viise, mille abil vahetada projekti tegevuste raames saadud teavet, mis aitab UNODC-d ülemaailmsete ebaseadusliku kaubanduse muustrite ja suundumuste analüüsimisel.

3. Projekti kirjeldus

3.1 Kirjeldus

Käesoleva projekti üldeesmärk on tugevdada ARO liikmesriikide valitsuste suutlikkust kontrollida ja vähendada väike- ja kergrelvade ning tavalaskemoona ebaseaduslikku levikut ja ebaseaduslikku kaubandust kogu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ning vähendada väike- ja kergrelvade mõju piirkonna haavatavatele elanikkonnarühmadele ja kogukondadele. Tuginedes ARO peasekretariaadi avaliku julgeoleku osakonna poolt relvade ja laskemoona kontrollimise abiprogrammi (PACAM) kaudu läbi viidud eelnevatele tegevustele, keskenduvad projekti tegevused väike- ja kergrelvade ning laskemoona institutsiooniliste varude julgeoleku tagamisele füüsilise julgeoleku ja varude haldamise meetmete kaudu, hoides ära relvade ja laskemoona ebaseaduslikku piiriülest kaubandust piirkonnas, ning valitsusasutuste poolt allikate tuvastamiseks konfiskeeritud väike- ja kergrelvade ning laskemoona tuvastamisele ja nende päritolu kindlakstegemisele. Projekti elluviimise käigus koolitab ARO füüsilise julgeoleku ja varude haldamise eest vastutavaid riiklikke asutusi ning annab seadmeid ja tarkvara riikliku varude kontrolli jaoks.

Varude haldamise alased jõupingutused hõlmavad ka valitsuste abistamist konfiskeeritud, liigsete ja ohtlike väike- ja kergrelvade ning laskemoona hävitamisel. ARO tõhustab ühte eelmist projekti, mille raames anti seadmeid ja koolitust väike- ja kergrelvade märgistamiseks ja nende päritolu kindlakstegemiseks, abistades liikmesriike, kes ei ole saanud selles valdkonnas toetust, aga ka neid liikmesriike, keda on juba abistatud ja kes on seejärel palunud märgistamisseadmete alal lisakoolitust ja hooldamisalast tuge. Võimendades oma koordineerivat rolli CIFTA sekretariaadina, annab ARO liikmesriikidele nõu ja tehnilist abi selliste õigusaktide koostamisel, millega edendatakse väike- ja kergrelvade ning laskemoona ebaseadusliku tootmise ja ebaseadusliku kaubanduse ennetamise, tõkestamise ja kaotamise meetmeid, kooskõlas CIFTA sätetega. Lisaks sellele koostatakse ennetusalane katseprogramm väljavalitud kogukondadele nendes kahes või kolmes riigis, mida väike- ja kergrelvade levikuga seonduv relvavägivald kõige tõsisemalt mõjutab. Projekti elluviimise kavandatud aeg on 36 kuud.

3.2 Metoodika

3.2.1 Organisatsiooniline struktuur

Käesolevat projekti rakendab ARO peasekretariaat oma avaliku julgeoleku osakonna kaudu koostöös toetust saavate ARO liikmesriikidega. ARO avaliku julgeoleku osakonna projekti juhtimisrühm koosneb ARO Washingtonis asuva peakorterit viiest töötajast ning projekti rakendamise tegeleb piirkondlik tehnilise toe rühm ja liikmesriikides kohapeal tööle võetud personal, võttes aluseks konkreetsed tegevused, mis tuleb ellu viia.

Relvade ja laskemoona kontrollimise abiprogrammi (PACAM) piirkondlik rühm koosneb rühmajuhist/koordinaatorist, teabehalduse ja andmebaaside eksperdist, logistilise/haldustoe spetsialistist ja kolmest tehnikust, kellel on kogemused tulirelvade ohutuse, tuvastamise, märgistamise ja hävitamise alal, samuti kolmanda taseme sertifikaat demineerimise alal, kooskõlas Euroopa standardikomitee töörühma kokkuleppega demineerimise pädevustandardite kohta. Väga spetsialiseeritud koolituste ja ülesannete puhul võib ARO ka sõlmida lepinguid lühiajalise toe saamiseks teistelt tehnilistelt partnerorganisatsioonidelt, sealhulgas Golden West Humanitarian Foundation, kellel on laialdased kogemused innovaatiliste, asjakohaste tehnoloogiate väljatöötamisel, et kõrvaldada operatiivseid raskusi laskemoona, lõhkeainete, jalaväemiinide ning väike- ja kergrelvade alal.

Esialgu kooskõlastab ARO avaliku julgeoleku osakonna programmi juhtimisrühm oma tegevust otse nende liikmesriikide asutustega, kes on eelnevalt palunud tuge väike- ja kergrelvade ning laskemoona küsimustes. ARO on sõlminud mitu koostöölepingut liikmesriikide abistamiseks füüsilise julgeoleku ja varude haldamise ning väike- ja kergrelvade märgistamise ja nende päritolu kindlakstegemise valdkonnas; need lepingud on aluseks tehnilise abi andmisele. PACAMi tehnilise abi rühm on võimeline alates projekti käivitamisest täitma abitaotlusi seoses väike- ja kergrelvade märgistamise seadmete alase koolituse ja seadmete hooldusega.

3.2.2 Tehniline käsitlusviis

Abitaotlused seoses füüsilise julgeoleku, varude haldamise ning väike- ja kergrelvade või laskemoona hävitamisega vajavad esialgset hindamist, mille teeb ARO avaliku julgeoleku osakonna programmi juhtimisrühma liige PACAMi tehnilise rühma toel. Nende hinnangute põhjal esitab juhtimisrühm riiklikele asutustele ettepaneku riikide tegevuskavade kohta, mida rakendatakse PACAMi tehnilise rühma toel, võttes arvesse kõige pakilisemaid prioriteete ja kättesaadavaid rahalisi vahendeid. Laskemoona hävitamisel võetakse arvesse materjali vanust, seisundit ja vananemist, seades prioriteediks sellise materjali kõrvaldamise, mis kujutab endast avalikule ohutusele

ja julgeolekule kõige suuremat ohtu ootamatute plahvatuste või kõrvalesuunamise tõttu. Väike- ja kergrelvad määratakse hävitamisele, kasutades analüütilisi kriteeriumeid, mis hõlmavad funktsionaalsust, surmavust ja kõrvalesuunamise ohtu. Konfiskeeritud relvade hävitamine piirdub nende relvadega, mille kohtuasutused on vabastanud ja mida ei ole enam vaja kohtumenetlustes tõendina esitada. Iga riigi jaoks välja töötatavas tegevuskavas võetakse arvesse järgmisi suuniseid:

- rahvusvahelised laskemoona alased tehnilised suunised;
- ARO tulirelvade standardid: märgistamine ja registripidamine ning
- ÜRO desarmeerimisbüroo hävitamise alane käsiraamat „United Nations Department of Disarmament Affairs Destruction Handbook: Small Arms, Light Weapons, Ammunition and Explosives“.

Selleks et tõhustada piirkondlikku koordineerimist väike- ja kergrelvi käsitlevate riiklike õigusaktide, üleandmis-mehhanismide ja piirikontrolli alal, korraldab ARO koos CIFTA nõuandekomitee iga-aastaste kohtumistega piirkondlikke seminare. Nende seminaride raames pakutav tugi võimaldab suurendada ka asjaomaste riiklike asutuste osalemist CIFTA kohtumistel ning luua foorumeid ühiste probleemide tuvastamiseks ja lahenduste leidmiseks. ARO avaliku julgeoleku osakonna juhtimisrühm aitab koostada CIFTA kohtumiste päevakordi ning koordineerida ja viia läbi seminare. Seminarid keskenduvad piirkondliku koostöö ja koordineerimise valdkonna konkreetsetele teemadele, et teha kindlaks naaberriikide ja allpiirkondade ühised koolituse ja tehnilise abi vajadused. Piirkondlikud seminarid keskenduvad eelkõige seaduslike relvade üleandmistest teatamise piirkondliku süsteemi väljatöötamisele, mis on kooskõlas CIFTA sätetega ning võtab arvesse ka läbipaistvussuuniseid, mis sisalduvad relvakaubanduslepingus, mille mõned ARO liikmesriigid ja CIFTA allkirjutanud on allkirjastanud ja ratifitseerinud.

Sellele järgnevate koolituskursustega, mida koordineerib ARO avaliku julgeoleku osakonna juhtimisrühm ja viib läbi PACAMi tehniline rühm ning millel osalevad liikmesriigid riiklikul ja allpiirkondlikul tasandil, soovitakse parandada suhtlust konkreetsetel geograafilisel alal samu ülesandeid täitvate riiklike asutuste vahel. Üks kursus on suunatud tolli- ja sadamaasutuste koolitamisele konfiskeeritud relvade ja laskemoona registreerimise alal, et edendada päritolu ning ebaseadusliku kaubanduse muustrite kindlakstegemist kui vahendit, mille abil vähendada relvade salakaubavedu ja parandada konfiskeerimistest teatamist. PACAMi rühm annab pärast riikliku personali koolitamist nende tegevuste toetamiseks tarkvara ja arvutiseadmed. Koos selle koolitusega esitab PACAMi rühm teavet ning annab levitamiseks mõeldud trükitud juhised, mis käsitlevad väike- ja kergrelvade ning laskemoona tuvastamist, klassifitseerimist ja ohutust õnnetuste ärahoidmiseks.

Projekti ennetav komponent keskendub ühele kogukonnale igast kolmest väljavalitud riigist. ARO avaliku julgeoleku osakond koordineerib kogukonnapõhiseid hindamisi, alustades strateegilise diagnostikasüsteemi (*Sistema de Diagnóstico Estratégico – SIDIES*) SIDIES metoodikast, mille abil hinnatakse relvavägivalla praegusi ohte kogukonna tasandil, sealhulgas kõige riskialtimateid elanikkonnarühmi, samuti valitud kogukonna tugevaid ja nõrku külgi iseenda kaitsmisel. Kaardistatakse riigi ja kodanikuühiskonna poolt relvavägivalla ohvrite aitamiseks ja kaitsmiseks osutatavad teenused ning kohalikele asutustele esitatakse poliitikasoovituste nimekiri. Hindamine on sootundlik ning käsitletakse ka inimõigusi.

Protsessi teises etapis suurendatakse kohalike tervishoiutöötajate, sotsiaaltöötajate, kohtuametnike ja avaliku julgeoleku ametnike suutlikkust, et nad suudaksid paremini vägivalla ja kuritegude ohvreid aidata ja kaitsta ning teha tööd korduvkuritegevuse ärahoidmiseks toimepanijate hulgas. Esikohale seatakse töö partneritevahelise vägivalla ohvrite ja toimepanijatega. Pakutakse psühholoogilist ja psühhosotsiaalset tuge ning luuakse või tugevdakse vastastikuse abi rühmi ning arvesse võetakse ohvrite taasintegreerimist tööturule. Ohvreid ja nende perekondi innustatakse vägivaldsetest sündmustest ja ähvardustest teatama ning kohtuametnikke ja avaliku julgeoleku ametnikke koolitatakse sellisele vägivallale paremini reageerima. Tervishoiutöötajaid ja õiguskaitsepersonalist innustatakse integreerima kuritegude toimepanijate suhtes võetavasse lähenemisviisi psühholoogiline abi riskienetusstrateegiana ning selleks, et hoida ära korduvkuritegevust.

Tegevused kaasavad ka kogukonda, et käsitleda selle nõrku külgi, teha kindlaks ja tugevdada olemasolevaid kaitsevõrgustikke ning teha koostööd olemasolevate ametlike ennetusvõrgustikega. See hõlmab kogukonna-juhtidele mõeldud koolituskursusi mittevägivaldse konfliktilahenduse tehnikate kohta ning vajaduse korral väike- ja kergrelvade tekitatava ohu vähendamise kampaaniaid. Mõned meetmed võivad olla suunatud protsessi algusetapis kindlakstehtud kõige haavatavamatele rühmadele, nagu riskinõrged (nt mitut süsteemi hõlmav teraapia) või naised (ettevõtlus). Kõiki kogukonna suutlikkuse suurendamise alaseid tegevusi hinnatakse kõige asjakohasemate vahenditega, nagu küsimustikud või sihtühmad. Lisaks töötatakse välja konkreetsed vahendid valitud meetmete hindamiseks, kui meetmed on välja valitud.

3.2.3 Soolised aspektid

Kuna relvakonflikt mõjutab naisi, mehi, tütarlapsi ja poisse erinevalt, võetakse käesoleva projekti puhul arvesse asjaolu, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas seisavad naised ja tütarlapsed silmitsi soopõhise diskrimineerimisega ning on haavatavad seksuaalvähivalla suhtes. Selleks et edendada ja toetada naiste aktiivset ja sisulist osalemist kõigis vägivalla ennetamise ja konfliktide lahendamise mehhanismides, integreeritakse kõigisse tegevustesse soolised aspektid. Üks peamisi meetmeid on naiste kaasamine kõigis projekti rakendamise etappides, alates ARO peasekretariaadist, seda nii tehnilistel, konfliktide lahendamise kui ka vägivalla ennetamise eesmärkidel. Naised peaksid osalema alates ARO mitmemõõtmelise julgeoleku küsimuste sekretäri ja ARO avaliku julgeoleku osakonna direktori tasandist kuni füüsilise julgeoleku tagamise ja varude haldamise ning väike- ja kergrelvade kontrolli ja hävitamise operatsioonidesse kaasatud riikliku ja PACAMi tehnilise personali tasandini välja, ning samuti kohalike töötajate tasandil, et edendada vägivalla ennetamist. Vägivalla ennetamise alastes tegevustes pööratakse erilist tähelepanu naiste ja tütarlaste turvalisuse ja ohutuse vajadusele nendes kogukondades ning nende osalemise vajadusele kõnealustele probleemidele lahenduste otsimises. Konkreetsetes tegevustes püütakse kaasata partneritena naiste juhitavaid piirkondlikke ja kohalikke organisatsioone, tuginedes organisatsiooni sotsiaalsete eesmärkide vastavusele projekti eesmärkidega ning varasemale kogemusele projekti tehnilistes valdkondades.

3.2.4 Väline koordineerimine

Lisaks tegevuse koordineerimisele ja koostööle riiklike asutustega kogu piirkonnas koordineerib ARO projekti elluviimisel oma tegevust ja teeb koostööd ka teiste institutsioonide ja organisatsioonidega. Allpool loetletud üksused võivad anda toetust konkreetsetes küsimustes ning aidata algatust piirkonnas edendada.

- ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC), sealhulgas vajaduse korral selle piirkondlikud ja riiklikud bürood: ülemaailmne tulirelvade programm, eelkõige transiidi ja vahendamise kontroll;
- Kesk-Ameerika Integratsioonisüsteemi (SICA) Kesk-Ameerika väike- ja kergrelvade kontrolliprogramm (CASAC): Kesk-Ameerika piirkondlike algatuste edendamine piirkondlikel seminaridel osalemise kaudu ning varasemate Euroopa välis teenistuse rahastatud väike- ja kergrelvade alaste projektide järelmeetmete kaudu;
- CARICOMi kuritegevuse ja julgeoleku rakendus asutus (IMPACS): koordineerimine piirkondliku integreeritud ballistikateabe võrgustikuga (RIBIN);
- Interpol: tehniline abi väike- ja kergrelvade alastel koolitustel (iARMS);
- USA alkoholi, tubaka, tulirelvade ja lõhkeainete büroo (ATF): tehniline oskusteave väike- ja kergrelvade päritolu kindlakstegemise alal (eTrace);
- Kanada kuninglik ratsapolitsei (RCMP): tehniline koostöö väike- ja kergrelvade tuvastamise ja klassifitseerimise alaste koolituste väljatöötamiseks;
- Conflict Armament Research: koordineerimine ja tehniline abi väike- ja kergrelvade päritolu kindlakstegemiseks algatuse iTrace kaudu;
- Kuritegevuse ja vägivalla ennetamisega tegelevad kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas Kesk-Ameerika rahu kindlustamise ja inimeste julgeoleku võrgustik (REDCEPAZ - Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana), kestliku arengu õppe instituut (IEPADES - Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible - Guatemala), Interpeace (Kesk-Ameerika), Violence Prevention Alliance (Jamaica) ning North Coast Empowerment Group (Trinidad ja Tobago).

3.3 Projekti eesmärgid ja tegevused

Eesmärk nr 1: tugevdada riiklike sõjaliste ja muude institutsiooniliste varude füüsilist julgeolekut ja haldussüsteeme rajatistes tõhusamate julgeolekumeetmete tagamise ja varude kontrolli abil.

Toetavad tegevused:

- Tegevus 1.1: hinnata riiklike institutsioonide füüsilise julgeoleku ja haldussüsteemide olukorda vähemalt üheksas ARO liikmesriigis.
- Tegevus 1.2: töötada välja väike- ja kergrelvade ning laskemoona varude kontrolli tarkvara ning teha tarkvara ja koolitus CIFTA kaudu kättesaadavaks kõigile ARO liikmesriikidele.
- Tegevus 1.3: anda võtmetähtsusega riiklikele asutustele koolitust füüsilise julgeoleku ja varude haldamise parimate tavade alal, sealhulgas varude kontrolli ning väike- ja kergrelvade tuvastamise ja klassifitseerimise alal, tehes seda CIFTAga seotud üritustega koos korraldatud seminaridel.

Oodatavad tulemused:

- Viiakse läbi üheksa riigi tasandil hindamist füüsilise julgeoleku ja varude haldamise suutlikkuse ning vajaduste kohta.
- Töötatakse välja varude kontrolli tarkvara ning antakse see vähemalt üheksale ARO liikmesriigile.
- Füüsilise julgeoleku ja varude haldamise parimate tavade teemal korraldatakse kaks seminari, mille käigus koolitatakse kokku 60 riiklikku töötajat 15 ARO liikmesriigist.

Eesmärk nr 2: suurendada riikide suutlikkust konfiskeeritud, liigsete või ohtlike väike- ja kergrelvade ja laskemoona hävitamiseks.

Toetavad tegevused:

- Tegevus 2.1: pakkuda koolitust ja tehnilist abi ning seireteenust konfiskeeritud, liigsete ja soovimatute väike- ja kergrelvade ning laskemoona hävitamise alal vähemalt kaheksale ARO liikmesriigile.
- Tegevus 2.2: kooskõlastada tegevust Hispaania valitsusega, et pakkuda demineerimise alast kõrgema taseme koolitust 60 tehnikule ARO liikmesriikidest Hispaania Sõjaväeinseneride Akadeemias Madridis.

Oodatavad tulemused:

- Koolitatakse vähemalt 200 riiklikku töötajat kaheksast ARO liikmesriigist väike- ja kergrelvade, laskemoona ja lõhkeainete ohutu hävitamise alal.
- Hävitatakse 300 tonni laskemoona ja 30 000 väike- ja kergrelva.
- Koolitatakse vähemalt 60 riiklikku tehnikut Euroopa standardikomitee töörühma kolmanda taseme pädevussandarditele vastava demineerimise alal.

Eesmärk nr 3: suurendada riikide suutlikkust väike- ja kergrelvade märgistamise ning päritolu kindlakstegemise alal ning innustada piirkondlikku koostööd konfiskeeritud relvade ja laskemoona päritolu kindlakstegemise alal.

Toetavad tegevused:

- Tegevus 3.1: teha vähemalt üks visiit hoolduse ja koolituse alase abi pakkumiseks 18 ARO liikmesriiki, kes on saanud eelnevalt ARO kaudu väike- ja kergrelvade märgistamise seadmed ning sellealast koolitust.
- Tegevus 3.2: anda piiratud arvul täiendavaid väike- ja kergrelvade märgistamise seadmeid ARO liikmesriikidele, kes taotleavad masinaid ja arvutiseadmeid oma märgistamise ja registripidamise alase suutlikkuse suurendamiseks.
- Tegevus 3.3: tutvustada kolmele ARO liikmesriigile, kes ei ole eelnevalt abi saanud, väike- ja kergrelvade märgistamise seadmeid ning anda neile koolitust.
- Tegevus 3.4: koondada riiklike asutuste poolt konfiskeeritud ja tegevuse 2.1 raames hävitatud väike- ja kergrelvi käsitlevad andmed, et teha kindlaks allikas ja transiidiriigid ning analüüsida ebaseadusliku kaubanduse mustreid.

Oodatavad tulemused:

- Koolitatakse 200 riiklikku tehnikut 18 ARO liikmesriigist väike- ja kergrelvade märgistamise ja registripidamise seadmete kasutamise alal.
- Parandatakse kahjustatud märgistamismasinaid või antakse ARO liikmesriikidele uued masinad, tagamaks, et kõigil ARO esialgses väike- ja kergrelvade märgistamise projektis osalenud 25 riigil oleks vähemalt üks töötav masin.
- ARO esialgses väike- ja kergrelvade märgistamise projektis mitteosalenud kolmele ARO liikmesriigile antakse vähemalt üks väike- ja kergrelvade märgistamise masin ja registripidamise tarkvara ning seadmed.
- Ettevõttele Conflict Armament Research esitatakse ARO liikmesriikide registritest pärinevad tuvastamisandmed ligikaudu 30 000 konfiskeeritud väike- ja kergrelva kohta, et kasutada ja analüüsida neid andmeid algatuse iTrace raames, samuti rahvusvahelistele õiguskaitseasutustele üksikute tulirelvade päritolu kindlakstegemiseks Interpoli süsteemi iARMS kaudu ning USA alkoholi, tubaka ja tulirelvade büroo süsteemi eTrace kaudu.

Eesmärk nr 4: parandada väike- ja kergrelvade üleandmise mehhanisme riiklike õigusaktide, piirikontrolli ja piirkondliku koostöö abil.

Toetavad tegevused:

- Tegevus 4.1: korraldada CIFTA kontekstis piirkondlik seminar, et töötada välja piiriülese ja piirkondliku teabevahetuse mehhanism ja mehhanism, mille abil teavitada naaberriike seaduslike relvade üleandmistest jälgimisest ja hõlbustada seda jälgimist.
- Tegevus 4.2: luua virtuaalne koordineerimisvõrgustik teabe jagamiseks ebaseadusliku relvakaubanduse ja ebaseadusliku tootmistevõrgustiku kohta.
- Tegevus 4.3: anda toetust taotlejatele ARO liikmesriikidele õigusabi riiklike väike- ja kergrelvade kontrolli käsitlevate õigusaktide alal.

Oodatavad tulemused:

- CIFTA osalisriigid kooskõlastavad ja kiidavad heaks Ameerikas toimuvate seaduslike relvade üleandmistest jälgimisest teatamise standardvormi.
- Töötatakse välja ja tehakse toimivaks relvade üleandmistest eelneva teatamise virtuaalne platvorm (mis luuakse keemiliste lahendite jaoks mõeldud veebipõhise ekspordieelse teatamise süsteemi eeskujul).
- Viiele ARO liikmesriigile antakse õigusabi riikliku väike- ja kergrelvade, laskemoona ja/või lõhkeainete kontrolli arendamiseks.

Eesmärk nr 5: edendada sotsiaalselt vastutustundlikku käitumist valitud kogukondades, seades eesmärgiks rühmad, keda relvavägivald tõsiselt mõjutab, ning kasutades valdkonnaüleseid koostöömeetmeid, mille eesmärk on vähendada vägivaldakuritegude ohtu ja korduvkuritegevust igast kolmest osalevast riigist väljavalitud ühes kogukonnas.

Toetavad tegevused:

- Tegevus 5.1: koordineerida ja viia läbi diagnostilisi hindamisi relvavägivalda muudatuste ja sellega seonduvate küsimuste kohta kolmes ARO liikmesriigis väljavalitud kogukondades (üks riigi kohta), et teha kindlaks elanikkonnarühmad, kelle hulgas on väike- ja kergrelvi kasutades toime pandava kuritegevuse määr kõrge ning kus ennetamisalased pingutused vähendaksid tõenäoliselt vägivalda taset, ning teha kindlaks olemasolevad riigi ja kodanikuühiskonna teenused, mis on kättesaadavad kuritegevuse ja vägivalda ohvrite aitamiseks.
- Tegevus 5.2: korraldada koolituskursusi tervishoiutöötajatele, sotsiaaltöötajatele ning kohtu- ja avaliku julgeoleku töötajatele, et suurendada nende suutlikkust aidata partneritevahelise vägivalda ja muude relvakuriteo vormide ohvreid, ning korraldada eelkõige kogukonnajuhtidele ja meessoost juhtidele mõeldud koolituskursusi mittevägivaldse konfliktilahenduse tehnikate kohta, eesmärgiga hoida kuritegude toimepanijate hulgas ära korduvkuritegevust.
- Tegevus 5.3: korraldada kogukonna suutlikkuse suurendamise seminare vägivalda ennetamise alal, mis on mõeldud suurendama kaitsetegureid kolme valitud kogukonna nende elanikkonnarühmade hulgas, kes on tehtud kindlaks kui vägivalda ja relvavägivalda suhtes kõige haavatavamad rühmad.
- Tegevus 5.4: hinnata projekti ennetusmeetmete tõhusust.

Oodatavad tulemused:

- Viiakse läbi kolm kohalikul tasandil hindamist [kolmes väljavalitud kogukonnas viiakse läbi hindamine, mis hõlmab relvavägivalda kohalikke mustreid, olemasolevaid haavatavaid elanikkonnarühmi, relvaga toime pandud partneritevaheliste vägivaldaaktide ja kuritegude hulka, kohaliku tasandi abi- ja kaitseteenuseid vägivalda ja relvavägivalda ohvritele ning soovitude nimekirja otsusetegijatele].
- Kolme kogukonna võrgustikke tugevdatakse, et luua tegurid relvavägivalda ohuga toimetulekuks.
- Koolitatakse 300 riiklikku ja kodanikuühiskonna tervishoiuteenuse osutajat ja ametnikku, et parandada relvavägivalda ennetamise ja leevendamise suutlikkust.
- Rakendatakse ja hinnatakse relvavägivalda suhtes kõige haavatavamatele rühmadele mõeldud valitud meetmeid igas kolmes abisaavas riigis ühes kogukonnas.

4. Kasusaajad

Eesmärkide nr 1–4 otsesed kasusaajad on riiklikud institutsioonid ja asutused, kes vastutavad Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas väike- ja kergrelvade, laskemoona ja lõhkeainete kontrolli eest. Füüsilise julgeoleku ja varude haldamise ning väike- ja kergrelvade, laskemoona ja lõhkeainete hävitamise vallas saavad suutlikkuse suurendamisest kasu Belize, Guatemala, El Salvadori, Hondurase, Costa Rica, Jamaica, Dominikaani Vabariigi ja Panama valitsuste kaitse- ja avaliku julgeoleku ministeeriumid. Lisaks nendele riikidele saavad väike- ja kergrelvade märgistamise ja päritolu kindlakstegemise suutlikkuse suurendamisest otsest kasu Bahama, Barbados, Trinidad ja Tobago, Guyana, Suriname, Uruguay ja Paraguay ministeeriumid. Väike- ja kergrelvade kontrolli asutused kogu piirkonnas saavad kasu koolitustest ja teabejagamisest ning piirkondlikest koostöö- ja koordineerimisalgatustest. Vägivallakuritegudest ja muudest relvavägivalla vormidest kolme kõige tõsisemalt mõjutatud riigi kohalikud asutused saavad kasu vägivalla ennetamise ja leevendamise alasest koolitusest. Kõigi viie eesmärgi saavutamiseks elluviidavate tegevuste lõplikud kasusaajad on Kesk-Ameerika, Kariibi piirkonna ja Lõuna-Ameerika valitud riikide kodanikud, keda kuritegevuse ja relvavägivalla kõrge määr mõjutab.

5. Euroopa Liidu nähtavus

ARO avaliku julgeoleku osakond tagab, et kõigi projekti tegevuste raames tunnustataks liidu poolt projektile mitmesuguste vahendite kaudu antavat rahalist toetust. ELi toetust tuuakse esile pressiteadetes, sotsiaalmeedias ja uudistekanalitele suure läbipaistvusega ürituste jaoks antavates intervjuudes. Kõik abisaavatele riikidele antavad seadmed, trükitud materjalid ja arvutitarkvara kannavad märgistust, et neid rahastab liit. Projekti töötajad kannavad ELi logo ja/või lippu kõikidel mütsidel, kombinesoonidel või tööülikondadel, nii et liidu kui rahastaja visuaalne identiteet oleks selgelt näha. Liidu toetus avalikustatakse ja tehakse nähtavaks projektiga ja toetatavate programmidega seotud ARO veebisaitidel ja publikatsioonides.

6. Kestus

Projekti elluviimise kavandatud aeg on 36 kuud.

7. Üldine korraldus

Projekti tehnilise rakendamise viib läbi ARO peasekretariaadi avaliku julgeoleku osakond kahe olemasoleva programmi kaudu: relvade ja laskemoona kontrollimise abiprogramm (PACAM) ning üleameerikaline programm ja võrgustik vägivalla ja kuritegevuse ennetamiseks. Osakonna roll CIFTA rakendamisel ja toetamisel 2018.–2022. aasta tegevuskava kaudu on peamise tähtsusega riikide suutlikkuse suurendamise toetamisel.

8. Partnerid

ARO avaliku julgeoleku osakond rakendab projekti partnerluses toetatavates riikides väike- ja kergrelvade, laskemoona ja lõhkeainete kontrolli eest vastutavate riiklike asutustega ning avaliku julgeoleku eest vastutavate riiklike asutustega. Jõupingutused keskenduvad esmajoones Kesk-Ameerika ja Kariibi allpiirkondadele, kus märgid relvavägivallast on endiselt suured, kuid kus riiklikud rahalised vahendid ja suutlikkus on kõige piiratumad.

9. Aruandlus

Kirjeldavad eduaruanded ja finantsaruanded esitatakse kord kvartalis, et võimaldada asjakohast ja õigeaegset seiret ja hindamist.